

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četrt leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Kotliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, sprejemna naročnina, inserate in reklamacije. — Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala znamenja“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Nezaprte reklamacije se pošiljajo prost.

Nemški izgredi v Mariboru.

Mariborsko nemštvo se ne more navaditi na alogo navadnega in poslušnega državljana. Predolgo let so s pomočjo avstrijskega ponemčevalnega vladnega sestava izvrševali kruto politično nadvlado, ki je na krivičen, podel in nesramen način teptala vsako narodno in politično pravico Slovencev v mestu in okolici. Prevzem oblasti v Mariboru po Narodni vladi SHS je tej krivični nadvladi storil konec ter je Slovence napravil za enakopravne državljane Nemcem. To pa nekdanjim nemškim gospodarjem, ki so Nemce smatrali za nadljude, Slovence pa komaj za poljudje, ni bilo po volji. M mlali so in kleli, kakor vsi krivičniki, in kuhali svojo jezo. In kaj so skubali v svoji jezi? Sklep, pokazati nemški značaj Maribora in mesto zopet dobiti v svojo oblast.

Ta svoj sklep so izvršili ob priliki, ko je bivala ameriška komisija pod vodstvom ameriškega podpolkovnika Meilisa v Mariboru. Nekdanji nemški mariborski očanci in drugi nemškutarski voditelji so se zbrali ter so to le za dobro spoznali: nabirajmo podpise za Nemško Avstrijo in stopi no pred gospoda Meilisa ter mu pokažite nabrane rudeče liste, rekoč: Glejte, gospod iz Amerike, vsi ti so Nemci in vsi ti želijo pod Nemško Avstrijo. To bi kajpada bila velika laž, ker je bilo med podpisi polno nemškutarskih in prigoljufanih slovenskih glasov. Še bolj pa so nemški glavači nagagali svoje ljudstvo, ker so mu pravili, da ameriški g. Meils želi in zahteva podpise za ali proti Nemški Avstriji. Tega g. Meils nikdar ni zahteval, marveč je izjavil, da za to sploh nima nobene oblasti, ker je pooblaščen samo za to, da na Koroškem napravi red in mir med Slovenci in Nemci. Zato pa ameriški podpolkovnik v pondeljek tudi ni hotel sprejeti nemškega odposlanstva, ki je obdano od velikega števila razgrajajočih in kričečih demonstrantov prišlo pred okrajno glavarstvo, da mu izroči nabrane podpise ter tako pred njim izpriča nemški značaj Maribora.

To je nemške voditelje še bolj razkačile. Ameriško odposlanstvo jih je odklonilo, vrtni so se morali s svežnjem zbranih podpisov. Mesto, da bi mladini nemških srednjih šol, ki so ji v svoji brezvestnosti že ob 11. uri predpoldne dali prosto ter jo poslali kričati in razgrajati na ulico, zapovedli, naj gre domov, so izdali geslo: Pred magistrat! Tirali so trej šolsko mladino in socialno-demokratsko delavstvo, ki se od nemških nacionalcev da voditi za nos, na Glavni trg. Še predno so prišli tja, so po ulicah napadali tiste osebe, ki niso imele vsenemških frankfortarskih trakov, jih pretepali in pobijali na tla in celo na stražarje so streljali. Na Glavnem trgu je njih divjaška strast priklopela do vrhunca. Kakšen namen so imeli, so pokazali s tem, da so z vso močjo navalili na magistrat, da bi ga dobili v svojo oblast. Policijskega nadkomisarja so pobili na tla in bi ga bili gotovo ubili, da mu niso stražarji in vojaki prišli na pomoč.

Ker je na Glavnem trgu bila samo vojaška patrolja 20 mož, jim je drznost zrastle čez vse meje. Vojake so zasramovali, jim hoteli izrgati orožje in streljali proti njim. Da se vojaki ubranijo pred drubaljo, so streljali. Večna strelav je šlo v zrak, kar spričuje, da so vojaki imeli namen, preplašiti množico. Nekaj strelav pa je zadelo ljudi izmed množice. Od nemških voditeljev ni bil noben zadet, ker se se pravočasno poskrili na varno; tako se je n. pr. odstavljani župan v Studencih, dr. Juritsch skrival za Marijinim sponenikom. Zadele so bile, kakor navadno ob takih prilikah, povečini več ali manj nedolžne žrtve.

To je bil žalostni konec nepremišljene, od strasti navdihnjene demonstracije. Slovenci smo ostali gospodarji magistrata in vseh občastnij v Mariboru Maribor je in estane naš. Ameriški podpolkovnik Meils je v poudeljek predpoldne pohvalil vzorno upravo in red v našem ozemlju, kar najboljša priča, da smo Slovenci sposobni za vlada nje. V tem prepričanju ga je tudi potrdila pondeljkova nemška strastna in surova demonstracija. Z zadovoljstvom je vzel na znanje poročilo, kako svečano in dostojno smo Slovenci 15. decembra demonstirali v Mariboru. Nobenemu Nemcu se takrat niti ni skrivil las. Nemci pa so surovo napadli neoborožene osebe, zasramovali in napadali so celo vojaštvo. Z močnim visom o veliki raziki med posurovelo nemškutarsko in med napredujočo slovensko omiko se je podpolkovnik Meils odpeljal na Koroško. Slovenci se smemo nadajati, da bo o nas ugodno in prijateljsko poročal komisiji, koje član je, in potom nje amerškemu za stopstvu na mirovni konferenci.

Pondeljkovi dogodki v Mariboru.

Nemci in nemčurji niso mogli in ne morejo preboleti, da je prišel Maribor v slovenske roke in ker bo pripadal veliki svobodni Jugoslaviji. Kakor človek, ki se potaplja, tako išče mariborsko in okoliško nemčurstvo zadnje sredstvo, da bi še vsaj za kratek čas dalo svojim ljudem nekaj tolažbe in nekaj upanja. Ko so izvedeli, da pride ameriško odposlanstvo v Maribor, kjer se bo posvetovalo s koroškimi slovenskimi voditelji glede določitve začasne meje med Slovenci in Nemci, so začeli z veliko silo in naporom pobirati podpise za Nemško Avstrijo. Lagali so, da so jim Amerikanci to naročili. Pri tem so organizirali napad na slovenski Maribor.

Nemški in nemškutarski obhod.

Okoli pol 12. ure dopoldne, dne 27. januarja so se naenkrat pojavili na mariborskih ulicah Nemci in nemčurji iz Maribora, Ptujca, Gradca in obmejnih krajev. Vpili so, pobijali na slovenskih hišah šipe ter po divjaško napadli Slovence. Med drugimi so pobili na tla dr. Verstovšekovega sina in več drugih dijakov. Kot pustne maškore so hodili z godbo na čelu po mestu, okinčani so bili s nemškimi znaki, kdor ni imel takega znaka, ali ki je govoril slovenko, so ga napadli na divjaški način. Divje germanško tuljenje se je razlegalo po Mariboru.

Pred glavarstvom.

Okoli 12. ure so pridrvele divje tolpe pred okrajno glavarstvo. Tam je v uradnih prostorih generala Maistra zborovala ameriško slovenska komisija. Takaj so tulili nad vse pretege »Heil« in protifranosko »Wacht am Rhein«. Amerikanci niso hoteli sprejeti odposlanstva Nemcev in nemčurjev. Žalostno so morali nemčurški demonstranti oditi. Zbrali so se na Glavnem trgu.

Nemci napadajo policijo in vojaštvo.

Položaj na Glavnem trgu, ki je bil napolnjen od več tisoč ljudi, je postajal od minute do minute opasnejši. Napadeni so bili vojaki in civilisti, katere je množica spoznala za Slovence. Več vojakom se je siloma skušalo izbiti orožje. Med drugimi je bil napaden tudi policijski komisar dr. Senekovič; podrli so ga na tla, vzeli mu nasiloma službeni samokres, teptali ga in tolkli po njem, da je bil že skoro nezavesten. Na njegovo klicanje mu je

pritekla straža z nasajenimi bajoneti na pomoč in ga rešila z opasne situacije samo na ta način, da je rabila bodala proti napadalcem. Glavni napadalec je bil precej težko ranjen. Straža je pozvala ljudi, naj se odstranijo, sicer bi se moralo rabiti orožje. Vzlic temu pozivu so ljudje navalili na rotovž, ki je bil zastražen od čete vojakov in redarjev. Množica je skušala odvzeti vojakom orožje na več mestih. Padlo je nekaj strelav iz množice in je enemu vojakom odbila krogla konico bajoneta, ki je odletela za njim stoječemu tovarišu v glavo. Vojaki so na to rabili orožje. Padlo je kakih 50 strelav. Vojaki so najprvo streljali v zrak, da bi oplašili demonstrante. A nič ni pomagalo. Divja in nabuškana množica je vedno bolj grozila vojaštvu, tako da je vojaštvo v silobranu moralo oddati ostre strele med množico. Nastal je vik in krik. Demonstranti so bežali na vse strani. Na Glavnem trgu pa je obležalo 5 mrtvih in kakih 30 več ali manj težko ranjenih. Mrtvece so spravili v mrtvašnico, težkoranjene pa v bolnišnico.

Tigovci, ki so se udeležili nemških demonstracij.

Med udeleženci demonstracij smo opazili naslednje trgovce oziroma obrtnike: Kejigotržec Heinz, krznar Rogina, ki prodajarsrbske kape, trgovec z jestvina ni Schwab in Luckner, apotekar Wolf, klobučarica Leyrer, klobučar Bregar, trgovec Gustav Pirchan, Feliks Michelitsch, Karel Worsche, Ferd. Greiner, papirni trgovec Ferlinc, urar Ilger in vodja Frangeževe železničarske trgovine Jeglitsch, vsi iz Gosposke ulice; trgovci Kokošinek, Huber, Weigert in Tischler obitej trgovca Ulaga s Tegetthofove ceste. Prosimo naše ljudi, da nam naznauijo imena vseh drugih trgovcev in obrtnikov, ki so se udeležili vsenemške demonstracije in ki so na ta ali drugi način hujskali proti nam, ali razobešali zastave. — Nemške zastave so razobesili Kokošinek na Tegetthofovi cesti, Worsche, Pirchan, Frangesch, Ferner, Leyrer, Billerbeck, Wolf v Gosposki ulici; na Glavnem trgu sta viseli frankfortarski cunji le samo na hiši usnjarja Badta in na Theresienhofu. Na Grajskem trgu so razobesili zastave Scherbaum, gostilna »Črni Orel«, baron Twickel in sicer prusko, in posebno veliko papirni trgovec Gaisser.

Brezvestni voditelji.

Avstrijsko nemštvo, zlasti v narodno-mešoviti krajih, je imelo to veliko nesrečo, da so njegovi voditelji bili brez vesti, brez čuta odgovornosti. Nikdar jim ni bil pri srcu pravi blagor njihovega naroda, marveč samo sebični cilji in pa večja čast matere Germanije. Tudi vojna teh mož ni spokorila. Ostali so brezvestneži, kakor so bili poprej.

To so zadnje dni pokazali voditelji mariborskega nemštva. Poslanec Wastian — poštenega zastopnika si mariborsko nemštvo tako ne zasluži — je pretekli teden v graškem deželnem zboru govoril nesramne laži o Jugoslovanih ter strupeno hujskal zoper oblasti države SHS. Wastianu se je pridružil deželni glavar pl. Kaan, od katerega bi bilo pričakovati, da vsaj mirno in trezno misli. Pa je ravnotako hujskal kakor Wastian. Ko je izgovoril grožnjo, da je nemška potrpežljivost že prekoračila svojo višino in da ne more prevzeti nobene odgovornosti, ali ni to nečuvna hujskarija od najvišjega uradnega mesta nemškega dela Štajerske?

Izpodbuili, sprejeti iz Gradca, so prav radi sledili mariborski hujskači gosposkega in delavskega stanu. Lagali so ljudstvu, da je ameriška komisija jim naročila, naj pobirajo podpise po mestu za ali proti Nemški Avstriji. Ker je bilo besedilo na

listkih sestavljeno v vprašalni obliki: Ste za pripadnost Maribora za Nemško Avstrijo? Da ali ne. so prigljalali na stotine slovenskih glasov, ker so Slovincem ljubljali, da bodo izčrtali besedo da, pa so izčrtali besedo ne. Ob enem so ljudstvu la gali, da Amerikanci želijo, naj pride Maribor zopet v nemško oblast. Tako so med ljudsko maso pri pravili tisto surovo bojevitost, s katero so hoteli nemški demonstrantje včeraj pri Amerikancih izsiliti priznanje svojih nemških zahtev, zavzeti o-krajno glavarstvo in magistrat. Ko je potem ta masa zdivjala, napadla policijskega komisarja, za sramovala in s silo napadla slovenske vojake, jim trgala orožje ter z revolverji streljala na nje, vsled česar je vojaštvo bilo primorano, da strelja, so ti brezvestni voditelji odbežali in pustili zapeljano ljudsko maso.

Razočarano nemško ljudstvo se naj za pon-deljske žrtve zahvali svojim brezvestnim voditeljem in hujskačem: Wastianu, Schmiedererju, protestan-tovskemu pastornju Mahnerju, pl Kramerju, uredniku Jahnu, socialistnemu demokratu Suppanzu. Imena teh mož si naj mariborsko nemštvo zapiše v črno knjigo.

Mojim vojakom!

Naš priljubljeni vrhovni poveljnik Štaj. obmej-nega poveljstva SHS, general Maister, je izdal pod gornjim naslovom naslednji oklic slovenskim vo-jakom:

Nemško časopisje je v zadnjem času moja oficijelna poročila o splošnem položaju na Sloven-skem Štajerskem p o p o l n o m a m i s t i f i c i r a l o in prineslo v tako pokvarjenem tekstu, da se mu pozna namen, hujskati z vsemi sredstvi zoper naš. stajerski deželni glavar dr. pl. Kaan se je dne 22. t. m. v seji nemškega štajerskega deželnega zbora v Gradcu tudi obregnil ob nas ter izjavil, da ne more prevzeti nobene odgovornosti za nadaljno zadržanje nemške Volkwehr. S tem je začel tudi on, sicer previdno, toda vendar tako očitno hujskati, da vsodbada nemške vojake k enakim sa-movoljnim napadom, kakor smo ga doživeli pred nekaj dnevi na Lučane.

Vojaki! Mi se bomo tudi nadalje vzdržali vsakega izzivanja, in pokažemo tudi v bodoče sve-tu, da smo pravi jugoslovanski vojaki, ki v vsakem oziru presegajo tuje vojaštvo. Tudi nadalje se bo-demo držali našega principa, da po nepotrebnem ne bedemo prelivali krvi. Toda eno izjavljamo z vso odločnostjo: Če bi do hujskanju nemškega laž-njivega časopisja in po besedah deželnega glavarja dr. pl. Kaana vsodbujeni nemški Volkwehrovci hoteli zopet enkrat napasti naše postojanke, jim bomo z vso energijo in brez vsakega neumest-nega prizanašanja za vedno izbili voljo in veselje do enakih dejanj.

Pozivljam vse svoje vrlo vojaštvo, da varujete z isto močatostjo in žilavostjo severno mejo naše svete Slovenije kakor dosešaj, in da se zavedate, da gledam jaz in ves jugoslovanski narod s polnim zaupanjem na Vase veliko in odgovorno domovin-sko delo. Stojte kakor skala in branite last in čast naše domovine. V to ime vam pošiljam svoj jugo-slovanski pozdrav!

V Mariboru, dne 25. jan. 1919.

General Maister.

Pozdrav Prekmurcem!

Z velikim veseljem sva štela, kako manifesti-ralo Prekmurci za Jugoslavijo. Čiravno preganjajo Vogri in židovje vse, ki so za Jugoslavijo, sa itak naši junaški bratje toga nikaj ne bojijo. Bratje, tako naprej! Prekmurje pride za gotovo vkup s Slovenci na Štajerskem. Samo malo še potrpite! Ne zavupajte židovom in Vogrom! Oni ne držijo reči. V časi, ko je bio kapitan Jurišič na Prek-murskem, so včili v nekih šolah že slovenski, zdaj je pa vse vogrski. Zahtevajte povsod, da učitelji včijo slovenski, da se popeva tudi v tjedni v so-bočki cerkvi slovenski, da gučijo gospodje po kan-celajah vsi slovenski. Jugoslovanski Prekmurci smo spravili Vogre že do toga, da nas spoznajo za Slo-venca.

Dne 20. oktobra l. l. so ešče rekli, da nega Slovincov na Vogrskom. Zdaj pa tudi tisti, šteri z židovi držijo, kak na priliko Kolosea Tözsef pišejo na letakih: »Dragi szlovenszki bratje!« Ne verjite pa tom Kolossi Jozefi! Če šče sam pete lizati ži-dovom in Vogrom, svobodno je njemi. Mi toga ne-ščemo več. Evangeličanom se nej trbej bojati za vöro. Jugoslavija püsti vsakomi njegovo vöro. Zato pa, vrli Prekmurci, katoličanci in evangeličanci, ljubite svoje vöro, svoj domači jezik, ne dajte se vkraj včernoti od drugih Slovencev, liki združite se z njimi v Jugoslaviji.

Prisrčno vas pozdravlja Matjaž Kúma in nje gov prijatelj z dolinskega Prekmurja, bodoči politični uradnik v Prekmurju, šteriva se zdaj müilita v pe-slih za Prekmurje v Ljubljani.

Kralja Petra zadela kap.

Kralja Petra, ki že dolgo časa boleha in je zadnje dni zelo oslabeł, je že drugič zadela kap. Ko je prestolonaslednik Aleksander dobil to obve-stilo, se je takoj odpeljal iz Belgrada k očetu na Faleron, dasi mu je bilo težko pustiti drž. posle. Vsled naglega odhoda prestolonaslednikovega so se razširile govorice, da gre regent v Pariz in na mi-rovni posvet. Te govorice so brez vsake podlage, ker vprašanje o mednarodnem priznanju kraljestva SHS še ni rešeno.

Italijani zapuščajo Reko.

Iz Baka se dne 26. januarja od popolnoma zanesljive strani poroča: Italijanske čete, vse top-ništvo, konjenica ter del pehote, zapuščajo Reko in se umikajo preko Kastva. V Pulj so dospеле francoske, angleške in ameriške vojne ladje. Itali-jani so zelo razburjeni radi tega.

Portugalska — monarhija.

Po poročilih iz Madrida so prišli po vsej Por-tugalski monarhiali na površje. Republikanci so se deloma udali, deloma pa zapustili deželo. V glav-nem mestu v Lizboni so že proglasili Portugalsko za monarhijo.

Razne politične vesti.

Nemške srednje šole v Mariboru začasno zaprte. Ker so se učenci nemških srednjih šol, gimnazije, realke in učiteljsča, udeležili ponedeljkovih vse-nemških demonstracij, k čemur so jih izpodbujali njihovi profesorji, je Narodna vlada SHS v Ljub-ljani začasno zaprla te šole. Odstavljena sta rav-natelj Bittner na realki in Köchl na nemškem učiteljsču.

Preveč obzirnostil Ponedeljkovega obhoda in tu lenja po mesu so se tudi polnoštevilno udeležile one nemške ženske pomožne moči, ki so bile po milosti obdržane v službi na magistratu, pri apro-vizaciji, na glavarstvu itd. Posebno kričave ste bili hčerki komisijonarja Urbana in hčerka nadučitelja Hallecker iz Studencev. Vse tri so nastavljene na okrajnem glavarstvu »Heil« klici so se slisali tudi iz sobe št. 26 in 29 na finančnem oddelku (drugo nadstropje).

Izženite odstavljenе uradnike! Odstavljeni nemški uradniki, ki nimajo v Mariboru prav nič več iskati, se še vedno klatijo po mestu in nočejo v deželo gladi. Ti ljudje imajo sedaj časa dovolj za hujskanje proti Jugoslaviji. Zoper državo SHS hujskajo na najbolj strupen način. To so pokazali zlasti o priliki ponedeljkovih izgrediv. Skrajni čas bi že bil, da se vse odstavljenе nemške uradnike izžene iz Jugoslavije!

Brezplačno so delili frankfurtarske trake med demonstrante trgovci: Kokošinek, Ferner, Leyrer, Pirchan in Worsche. Trakov so imeli toliko, da so celo pse okinčali z njimi. Ali so tudi pse šteli med tistih 24 000 Nemcev, ki so baže glasovali za Nemško Avstrijo?

Velika zaloga frankfurtaric. Trгоvec Ferner v Gosposki ulici ima veliko zalogo frankfurtaric, ker jih je ponedelj brezplačno delil med mimoidoče, v kavarno »Meran« so tudi s »Heil!« klici in z mno-gimi velikimi in majhnimi nemškimi zastavami va-bili menda slovenske goste, ki kaj radi zahajajo v imenovano kavarno.

O te nesrečne frankfurtarice! Ponedeljkove obža-lovanja vredne izgrede so pač zakrivili nemški kolovodje, ki so izdali parolo, da more vsak hišni posestnik razobesiti frankfurtarico. Ko so nahujskani Nemci videli razobešene zastave, jim je zrastel greben, češ, treba le naskoka na Maribor in Ma-ribor bo zopet nemški. Kdor je bil včeraj priča prizorov v Mariboru, je prišel do prepričanja, da so bile razobešene frankfurtarice poziv na Nemce za naskok na Maribor. Neka Nemka je po do-godku vskliknila: »O diese unglückseligen Fahnen!« Da Nemci ne pridejo več v skušnjavo, bi bilo pri-merno, da se frankfurtarice rekvirirajo!

G. Gaischeg, ljudskošolski nadučitelj in nekda-nji mariborski občinski odbornik, se je pridružil tistim, ki po Mariboru lažejo, da se je iz bogoslo-vja streljalo na demonstrante na Glavnem trgu. Opozarjamo policijo na tega gospoda in na druge, ki trosijo po mestu take laži.

Učiteljstvo nemških ljudskih šol v Mariboru, v Magdalenskem predmestju, na Pobrežju, na Tezni

in v Studencih je šolarjem prigovarjalo, naj se uđ delezijo ponedeljkovih nemških demonstracij ter naj pridno kričijo »heil!« Nekaterе otroke so poslali k sprevodu, druge so peljali tja, pa so k sreči prišli prepezo. Nekateri, kakor g. Schettina, so otrokom naročili, naj gredo popoldne na Glavni trg ter naj tam glasno kričijo. Opozarjamo pristojno šolsko oblast na take odgojitelje. Skrajni čas je že, da se na teh šolah napravi red ter se na njih nastavi-je učitelji, ki ne bodo otrok spravljali v življenjsko nevarnost pri demonstracijah, marveč jih bodo do-bro in pravilno odgojevali.

Dr. Juritsch odslovljeni župan studenski pri demonstraciji pred glavarstvom v Mariboru. Pred dve-ma dnevoma je zgubil dr. Juritsch županski stolec in kot preganjana zver je letal včeraj pred glavarstvom in navduševal tam zbrano otročad, da vpije in da kaže navzočim Amerikancem nemško oliko. Juritsch, sin slovenskega očeta, pač ni vreden, da bi se z njim pe-čali, ker Efižalt je vedno najgrša podoba, katero nosi zemlja.

Posestnica Hausampacher pri demonstraciji pred glavarstvom. To je bilo lepo ko so takozvane olikane dame iz Maribora in okolice z otročatjo in pobalini kričale za stavo pred glavarstvom. Gospa Pacher! Kmalu Vam odklenka ura, najboljše pa je, da že sedaj začnete vezati Vašo prtljago, ker drugače bi jo v naglici lahko pozabili. — Med demonstranti je bila posebno divja soproga poslanca Wastiana.

Vinotržec Voller v Leitersbergu je ponedeljek okoli pol 1. ure opoldne, ko se je general Maister pel-jal z ameriški gosti pred Narodni dom, telil v bližini franciškanke cerkve in hujskal na vse pre-tege. Ko je kmetska žena Antonija Breznik poz-dravljala generala Maistra in Amerikance z živijo-klici, ji je Voller pljunil v obraz in vpil »Abzug Maister!«, »Windische Bauerntrotteln.« Priči za ta kulturni čin velikega Nemca sta: narednik Engel-bert Susič od 12. stotnije mariborskega polka in Pavlina Kropce, Meljski Vrh št. 60 pri Mariboru.

Žrtve ponedeljkovih demonstracij. Mrtvi so: Hans Bratschitsch iz Dunaja, star 30 let, rojem pri Pragerskem, dobil kroglo nad levim očesom v čelo; Marija Bubač, tapecirarjeva soproga, Vik-tringhofova ulica 17, strel v trebuh; Jan. Gor-nik, kotlar juž. žel., strel v glavo; Friderik Lo-ser, mesni knjigovodja iz Ptujja, rodoma iz Be-ljaka, strel v srce in pljuča; I. Hotschevar, član mestne požarne brambe.

Ranjenci ponedeljkovih demonstracij. Jožežna Eg-ger, soproga šolskega sluga, Slavka Uzar, uradnica štaj. eskomptne banke; Franc Hailička, uradnik tvrdke Götz; Jožef Filipik, ključavničar j. ž.; Kon-rad Haubal, strojni ključavničar j. ž.; Franc Wa-cher, ključavničar j. ž.; Jožef Kollaritsch, mestni učitelj; Jožef Knuplesch, učitelj meščanske šole; Adolf Fritz, natakar brez službe; Janez Terbutz, realčan; Karel Haber, zavarovalni agent; Adolf Ammer, realčan; Gabrijel Kühar, uradnik tvrdke Wastian Küster; Avgust Broničer, železniški dela-vec; Franc Deutschmann, sprevodnik; Ejuard Wer-ner, železničar; Stanislav Sajovic, gimnazijec; A. Singer, vzgojiteljica v »Töchterheimu«; Pavla Do-vnik, sprevodnikova hčerka; Jožef Mlinaritsch, kramar.

Koroški Nemec zavratno umoril slovenskega poveljnika. Poveljnik jugoslovanske baterije v Spod. Dravogradu, poročnik Vidmajer, je bil ponoči dne 27. januarja ko se je vračal od baterije v stanovanje, težko ranjen z nožom v trebuh od nekega nahujskanega nemčurskega kmeta. — Po pozneje dospelih poročilih je ranjeni že umrl. Morilec je že prijet. Podrobnosti še manjkajo.

Bratje Hrvatje v Mariboru. V torek, dne 28. januarja ob 10. uri ponoči se je pripeljal v Ma-ribor bataljon Hrvatov iz Belovarja. Na kolodvoru jih je pričakoval general Maister s častniškim zbo-rom, načelniki uradov in lepo število mariborskih Slovencev. Godba mariborskega polka je pri doho-du vlaka zasvirala himno »Lepa naša domovina«, občinstvo pa je brate Hrvate viharno pozdravljalo. General Maister je pozdravil poveljnika kapetana in naznanil, da bo slovesni pozdrav drugi dan na Glavnem trgu. Nato je bataljon z godbo na čelu odkorakal v odločena stanovališča. Mariborčani so začudeno odpirali okna, ko je korakala tisočglava množica vojaštva in občinstva z godbo in pevcí na čelu po Tegetthofovi in Grajski ulici. — Slo-venski Maribor in obmejni slovenski kraji kličejo bratom Hrvatom: Dobrodošli!

Barba za katoliški zakon. Nemški socialni de-mokratje in svobodomiselnici so nameravali v Nemški Avstriji uvesti preosnovno katoliškega zakona in sicer v tem smislu, da bi bila razporoka postavno od države dovoljena in bi se smel katoliško poro-čen, a razporočen del v gotovem roku vaovič po-ročiti. Nemška narodna skupščina je po burni raz-pravi dne 24. jan. odbila naskok na katoliško cer-kev in z 62 proti 52 glasovi odklonila predlog, katerega so stavili katoliški cerkvi sovražni nemški poslanci.

Izid volitev v Nemčiji. Izid volitev v nemško ustavodajno skupščino ali konstituanto, ki bo določila ustavo in državno obliko v bodoči Nemčiji, je sledeč: Izvoljenih je zavsem 421 poslancev, od teh so dobili: Krščanska ljudska stranka (centrum) 88 poslancev, nemška socialna demokracija 164, neodvisni socialisti 24, nemška demokratska stranka 77, nemška nacionalna stranka 23, bavarska kmetijska zveza 4, vrttembergška kmetijska zveza 2, Velfi 4 in badenska kmetijska zveza 1 poslanca. Za predsednika nemške republike bo baje imenovan princ Maks Badenski.

Na Dunaju 100 000 brezposelnih. V zadnji seji dunajskega mestnega zastopa je poročal županov namestnik, da je na Dunaju naraslo število brezposelnih na 100 000 oseb, za katere mora mesto in država žrtvovati ogromne svote.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Župnija Slov. Bistrica je do bil č. g. Jožef Cerjak, konz. svetnik in v pokojni župnik v Rajhenburgu; župnija Sv. Benedikt v Sl. gor. pa č. g. Franc Gomilsek, župnik pri Sv. Petru Medvedovem selu. Prestavljen je č. g. Fr. Kren, kaplan pri Mariji Snežni, v Mozirje.

† Župnik Janez Kausky. Dne 27. jan. je v Mariboru umrl vp. župnik č. g. Janez Kausky v 52. letu. Pogreb se je vršil v sredo pop. na cerkveno pokopališče v Pobrežju. Počivaj sladko v jugoslovanski zemlji.

Zrtev koroške legije. V tukajšnji rezervni bolnici št. 1 je v pondeljek, dne 27. t. m. nepričakovano umrl častniški namestnik Ivan Omanen, jugoslovanskega strelskega polka v Ljubljani. Pokoni je bil ves čas vojne na raznih frontah, ob koncu vojne je prišel iz Rumunije in komaj do mov dospel je prostovoljno odšel na Koroško na velikovško fronto. Tu so ga Nemci ujeli, ga de gradirali, a on jim je ušel. Ležal je pod kozolci, tam si je nakopal smrtno bolezen, s katero je prišel v mariborsko bolnišnico. Na obisk došla sestra ga je zjutraj dobila mrtvega. Pogreb se je vršil v sredo, dne 29. t. m. popoldne ob 2. uri na mestno pokopališče na Pobrežju. N. p. v m. l.

Mariborski Orel je imel v soboto, dne 25. januarja svoj občni zbor. Govorili so dr. Leskovar, dr. Verstovšek, Podlesnik iz Ljubljane, urednik Fr. Zebot in načelnik ptujskega Orla. Napravil se je načrt za nadaljnje delovanje. Izvolil se je nov odbor. Za predsednika je bil izvoljen profesor dr. K. Capuder. Dosedanjega predsednika dr. Verstovška je odsek izvolil za častnega predsednika. Vabimo k Orlu posebno mladeniče trgovskega stanu (pomočnike in vsjence), ravno tako mladeniče, ki pripadajo rokodelskemu in delavskemu stanu.

Nemščina odpravljena iz šol. Višji deželni šolski svet je izdal naredbno, s katero se določa, da je nemščina kot obvezen predmet odpravljen iz vseh ljudskih in meščanskih šol v celem območju Narodne vlade SHS v Ljubljani. Naredba stopi takoj v veljavo.

Razpuščeni občinski odbori. Vlada je razpustila občinske odbore v Krčevinah pri Mariboru, Lobnici, Oseku, Polički vasi in Brestrnici. Za gerente so imenovani v Krčevinah Anton Iakret, v Lobnici Jožef Robnik, v Oseku Matevž Ploj, v Polički vasi Franc Sinič in v Brestrnici Karel Ramut.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru naznanja, da od 1. februarja t. l. naprej do preklica obrestnje navadne vloge po $2\frac{1}{4}\%$ vloge proti trimesečni odpovedi po $2\frac{1}{2}\%$ Posojila proti vknjižbi daje po $4\frac{3}{4}\%$, na osebni kredit po 5% .

Preveč denarja imajo banke in drugi denarni zavodi, da ne vedo, kam z njim. Zato so banke naenkrat znižale obrestno mero na $2\frac{1}{2}\%$. Pričakovati je, da bo obrestna mera še bolj padla.

Bankovci po 20 K, II. izdaja, po 25 in 200 K, če so natisnjeni samo na eni strani, pošte ne sprejemajo. Take bankovce v bank! Bankovci II. izdaje po 20 K (II. Auflage) so označeni s tem napisom na nemški strani in sicer ob levem robu, se čutijo gladkeje ter so na levi strani z ogrskim besedilom rudečkasti.

Novi kolki so že prišli v promet. Po novih kolkih se je že čutila velika potreba, ker starih kolkov v nekaterih krajih, zlasti v Mariboru že nad 6 tednov ni bilo dobiti in so si ljudje morali pomagati na ta način, da so pristojbine pri davčnem uradu v gotovini plačali. Po odredbi finančnega ravnateljstva v Ljubljani veljajo stari kolki samo do 15. februarja v obmejnih sodnih okrajih na Štajerskem in Koroškem. S tem se hoče preprečiti vtihotapljanje kolkov iz nemške Avstrije, kar se je godilo po nemških odvetnikih že celi

zadnji mesec, ed česar ima naša država škode gotovo že lepe tisočake

Sramotni oder. Imena vojakov, ki ubajajo iz vojaške službe, bomo odslej javno pribili in jih tako postavili na sramotni oder. Še pozni rodovi bodo v zgodovini čitali imena onih strahopetcev in izdajalcev, ki so zapustili domovino v najbolj rešnih časih. Kot Judeže lškarijote bo smatrala domovina tudi one, ki se skrivajo kot ubežniki in nečejo vsaj za nekaj mesecev iti služiti jugoslovanski domovini!

Sramotni pobeg vojakov. Od mariborskega pešpolka so od 1. grudnia pobegnili in se s tem izročili javnemu zaničevanju: 5. stotnija: narednik Sirovnik Anton, četovodja Koletnik Andrej, desetniki: Pučko Alojz, Sterman Alojz, Horvat Miha, pešci Beranič Ivan, Kralj Jurij, Slemenšek Franc, Pučko Andrej, Farkaš Matija, Beber Jožef, Gaves Ivan, Horvat Anton, Pavlovič Blaž, Vinkler Franc, Veselič Anton, Zorko Franc, Zebec Anton. 7. stotnija: pešci Berglez Alojz, Fras Franc, Gorjup Fr., Habjanič Alojz, Herič Simon, Kamenšek Jernej, Lavrenčič Ivan, Mlaško Franc, Topličar Fr., Osterc Alojz, Tadija Anton, Videc Karl. Stotnija strojnih pušk II. baona: častniški namestnik Horvat Franc, pešec Gregorinčič Rudolf, Krajnc Anti in Ertl Rudolf. — Omenjeni naj ne najdejo pr nikon ur ne zavetja, ne podpore! Kdor bi jim dal jal potuho, zapade strogi kazni. Vojaška oblast jih zasleduje kot dezertarje.

Kdo kaj ve? Kristan Viktor, poročnik 2. g. str. polka (Ljubljana) je bil v Slovenjgradcu v bolnišnici bolan na malariji, in se je takoj javil k »Narodni straži«. Bil je pri zasedbi Labudi in Št. Pavla. Dne 27. decembra je bil vjet. Eno pismo je poslal, in sicer iz Celovca (Heuplatz 12) a ko so se mu poslala pisma, so jih zavrnili, češ, da ne vedo, kje je. Opravičena je sumnja, da so ga kam odpeljali, da ne bi prišel v dotiko z ameriško komisijo. Pisal je tudi v omenjenem pismu, da se vedno trpi na malariji. Odgovor prosi njegov brat Kristan Boris Maribor, Nagijeva ulica št. 10.

Podpirajte dijake! Ravnateljstvo ptujske gimnazije prosi hranilnice in posojilnice, občinske, okrajne in druge javne zastope, da se pri sklepanju letnih računov in proračunov spomnijo »Dijajske kuhinje« v Ptuj in »Podpornega društva za revne dijake ptujske gimnazije«. Opozarja se, da je samo v novem slovenskem razredu 43 učencev in da je število Slovencev na zavodu s tem skoro doseglo višino, na kateri je bilo v 80ih letih pod pokojnim Fr. Hubadom.

Wilson Tomaž je bil rojen 28. decembra leta 1856. v Stauntonu (Virgija) kot potomec škotsko irske rodovine. Obiskoval je nauke na raznih vseučiliščih, doktor pravde je postal na glasoviti visoki šoli v Baltimore. Nekaj časa zagovornik (advokat) je poznaje prevzel službo vseučiliškega profesorja na raznih univerzah. L. 1910. je bil izvoljen za guvernerja v državi New Jersey kot kandidat demokratske stranke. Dne 5. nov 1912. je bil izvoljen prvič in l. 1916. drugič za skupnega predsednika Združenih držav Severne Amerike. — Brez krone, brez plemstva, brez dvora, brez naslovov — vlada tačasno takorekoč ves svet s svojimi predlogi, povzetimi od nemških katolikov, oz. od papežev Leona XIII. in Benedikta XV. Moč mu daje orožje — sedaj se pozna, kolika škoda je, da nima rimski papež več prav nič svetne oblasti. Najlepšim naukom namreč ob tem materijalnem času daje pravi vseh z njimi združena znanja moč

Iz Prekmurja. V Bakovcih »Vaš komitat« so imeli Madžari in madžaroni pred nekaj dnevi v gostilni zabavo, ki se je izprevrila v ljut tepež. Poslali so po vaškega župana, ki je prišel mirit razdražene duhove. Pijani in razsrjeni fantje pa so ga potisnili na cesto, pretepli in obdelali z nožem, ko pa se je ranjen spustil v beg, so za njim streljali. En strel ga je zadel v pljuča, da je kmalu nato izdahnul. — Od grofov in židov najete in msetno plačane tolpe morajo imeti na razpolganje mnogo municije, ker streljajo skoraj noč in dan.

Z Gradcem nimamo nič več opraviti! Vinogradniki se pritožujejo, da iz Gradca še vedno pošiljajo pozive, da naznanimo, koliko vina imamo v kletih ter pošiljajo opomine za plačevanje vinskega davka za l. 1918. Opozarjamo naše ljudi, da nima Gradec z nami čisto nič več opraviti, še manj pa od nas kaj zahtevati.

Vinske cene pri nas in v Nemški Avstriji. Na deželni viničarski šoli v Silberhofu pri Lipnici se je dne 23. januarja vršila prodaja vina lanskega pridelka. Gutedel in laški rizling so prodajali liter po 6 K 50 v, silvaner, beli burgunder in beli rizling po 8 K 50 v, tramlager in muskatni silvaner pa po 8—9 K 20 v liter. Staro vino letnika 1917 so prodajali po 10—12 K liter. Če že za vina,

pridelana v lipniškem okraju, kjer podnebje za vino norejo zdaleka ni tako ugodno, kakor pri nas na Slovenskem Štajerskem, zahtevajo tako visoke vinske cene, so pač vinske cene pri nas, kjer plača jejo polovico nižje cene za veliko boljše blage primeroma nizke.

Kako se rekvirira v Nemški Avstriji. Nemški poslanci so pretekli pondeljek v graškem deželnem zboru spravili na dan, kako silovito rekvirirajo živino in živila v nekaterih okrajih na Srednjem Štajerskem. Orožniki s silo jemljejo živino, kmete pa zapirajo. Tako se godi kmečkemu stanu v tistih krajih, ki so prišli pod izstradano Nemško Avstrijo! Ali se naj kdo čudi, da si celo nemški kmetje želijo izpod jarma Nemške Avstrije pod Jugoslavijo. Pri nas pa se baje najdejo še kmetje v obmejnih krajih, ki se dajo hujskati proti državi od ljudi, ki bi radi imeli samo poceni ali zastoj živila. Prej, ko nam je gospodaril Gradec in Dunaj, je naš kmet preveč trpel, da bi si lačnim Gradčanom in Dunajčanom na ljubo želel pod tuj jarem.

Na evidenčni urad za konje prihajajo prošnje, naj bi komisije za končno ureditev konjskih razmer kmalu pričele delovati. Navajajo se različni vzroki: posestniki bi radi vedeli ali ostanejo konji v njih lasti. Potem, koliko bo treba plačati, drugim zopet primanjkuje krme in bi radi konje oddali itd. Evidenčni urad si je sam v svesti velike važnosti in nujnosti teh komisij, in bode vse interese, posebno poljedelske po možnosti upošteval. Opozarja pa, da se komisije ne morejo začeti dokler vsa županstva, katera tega še niso izvršila, naprosijo naj takoj in direktno odposljejo izpolnjene tiskovine na Evidenco konj, Zvezdarska ulica št. 1. Tiste, katerim zmanjkuje krme se opozarja na razglas v uradnem listu št. 29 z dne 31. dec. 1918.

Cena modri galici za škropljenje trt proti peronospori je znižana. Slov. Kmetijska družba nas prosi objaviti, da se je oddajna cena za modro galico vsled izpremenjenih razmer znižala in določila pri oddaji povsod na 6 K za 1 kg in se zato vse družbene podružnice in razdeljevalnice, oziroma razdeljevalci modre galice naprosijo, na podlagi te znižane cene sprejemati predplačila za naročeno modro galico.

Nova telefonska centrala. Pri poštnem in brzojavnem uradu v Sv. Lenartu v Slov. goricah se je otvorila 18. decembra 1918 postranska telefonska centrala z javno govornico, ki spada k mariborskemu lokalnemu telefonskemu omrežju. Pristojbine za telefonske naročnike kakor tudi za telefonske pogovore s pomočjo javne govornice v Sv. Lenartu so iste kakor v Mariboru.

Loj. Po naredbi prejšnje avstrijske vlade se je moral oddati loj, kateri se je dobil pri klanju goveje živine, tvrdki Kerschbaumera v Mariboru. Ta naredba ne velja več in se loj ni treba več oddati omenjeni centrali. — Na to se opozarjajo mesarji.

Kmetijske podružnice pozor! Graska Kmetijska družba razposilja podružnicam Kmetijske družbe okrožnice, s katero jih pozivlje, da naj likvidirajo podružnice in da naj premoženje pošljejo centrali »Gradec«. Prepričani smo sicer, da tega ne bo storila nobena podružnica vendar pa moramo na to drznost opozoriti. Po našem mnenju bi morala cela štajerska Kmetijska družba likvidirati in vse premoženje centrale sorazmerno porazdeliti tud med podružnice po Slovenskem Štajerskem.

Poverjenišvo za promet naznanja, da sedaj ni mogoče vpostaviti osebnega prometa na progi Rogaska Slatina do Sv. Roka, ker ni ta proga zdelana za osebni promet. Vozijo lahko samo premikalni vlaki z največjo brzino 10 km, Preureditev proge za reden promet in varnostne naprave bi zahtevale v sedanjih časih veliko dragih moči, tako da v doglednih časih ni mogoče računati z vpostavitvijo osebnega prometa. Ko bodo vsi predpogoji dani, se bode tudi ta želja občinstva upoštevala.

V begunskem taborišču v Strnišču pri Ptuj se je ustanovil delavski posredovalni urad. Kmetovalci, industrijski in obrtni podjetniki, ki iščejo delavcev, naj ti prijavijo predstojništvu taboriščne uprave v Strnišču pri Ptuj. V teh prijavah naj se označi: 1. Število delavcev, ki jih želi delodajalec dobiti. 2. Kategorija delavcev. 3. Spol. 4. Daina (z ločeno označbo plačila, ki bi eventualno obstajalo v denarju, stanovanju, hrani itd.). 5. Ali zamore delodajalec dati stanovanje tudi delodajalčevi družini (v kateri je često več delazmožnih članov obojega spola). 6. Doba, v kateri bi se naj delojemalci rabili.

Potres. V Gornjem gradu smo imeli dne 25. januarja 1919, ob 3. uri 10 minut zjutraj precej močen potres s podzemeljskim bobnenjem; potres je bil navpičen (vertikalni) sunek trajajoč kakih 5 sekund. Vrata so klopotala in druge, lahko obsebene reči so se majale. Pozneje je bil še en lahek

sunek Škode ni napravil potres nobene, razan da je mnogo spečih ljudi iz spanja zbudil.

Zahvala. Pesadka za okraj Marberk pod poveljstvom g. poroč. J. Pahernika kliče tem potom vsem bagin darovalcem, koji ste se nas ob prvi božičnici v svedobni domovini Jugoslaviji spomnili z obilnimi darili ea prav prisrčen »Bog poplačaj!« Pod habsburškimi in hohencolerskimi rablji smo nosili skupno in tudi vsak svoj delež neznosnega gorja; a danes, ko nam sije solnce svobode v prekrasni domovini Jugoslaviji Vama obljublamo, da bodemo vedeli braniti našo rodno grudo pred vsakim zunanjim in vnanjim sovražnikom gotovo z večjo vnemo in ljubeznijo kot pa nekdanj proti lastni volji in proti lastnega naroda svobodi. — V imenu vsega moštva Vrhšč Franjo, rač. podčastnik.

Odkup gospodarskih potrebščin. Zastopniki okr. zastopov Maribor in Slov. Bistrica so v torek, dne 28. januarja posebnem posvetovanju sklenili, da odkupijo od vlade več vagonov desk in drugega rezanega in tesanega lesa, železje, opeko, stroje in drugo v kmetijstvu nujno potrebno blago, ki je ob koncu vojske prišlo v last države SHS. Vladi v Ljubljani se je stavila pismena ponudba.

Naročnikom! Pozivamo naročnike, da čimprej pošljejo naročnino po poštini nakaznici, ker se jim bo sicer list ustavil. Celoletna naročnina znaša 3 K. — Kdor dobi 2 iztisa iste številke, naj naznani številko na ovitku. Stare številke Slov. Gospodarja so vse pošle in se torej novim naročnikom ne morejo dopošiljati. — Ako se naj naslov spremeni, naj se to tudi določno naznani upravnistvu

500 K nagrade dobi tisti, ki nam pove osebo, katera je prva zavratno napadla policijskega komisarja dr. Senekoviča v Mariboru in ga oropala orožja.

Dopisi.

Hoče. Pri nas so pobirali podpise za Nemško Avstrijo: Podnačelnik požarne brambe v Razvanju Coibter, bivši župan Anc, p. d. Lekš iz Pohorja, krčmar Stanic, ki je obogatel le z jugoslovanskimi groši; sin tovarnarja Pfeiferja, ki je načelniku pododseka NS pretil z revolverjem ter bil pri zeleni gardi; Breclj (beri Wretzel) in njegovi nemški sinovi. Olast, kje si, da pustiš med ljudstvom takohujskanje in razburjajoče delovanje našega orožništva?

Hoče. Hočki dijaki priredijo v nedeljo, dne 2. svečana po večernicah in zvečer v prostorih gosp. Pfeiferja narodno igro »Krivoprisežnik« z godbo in petjem v prid slov. dijaške kuhinje v Mariboru. Vsi prijatelji slovenskih dijakov so prisrčno vabljeni!

Kamnica pri Mariboru. Možje in mladeniči naše župnije, kateri so se srečno vrnili iz meteža svetovne vojne, priredijo v nedeljo, dne 9. februarja cerkveno slovesnost.

Sv. Jakob v Slov. gor. Za občine Gornji in Spodnji Jakobski dol, Vukovski dol, Polički vrh, Ploderšnica in Jarenina se vrši uradni dan mariborskega okrajnega sodišča v letu 1919 dne 30. januarja 27. februarja, 27. marca, 24. aprila, 22. maja, 26. junija, 31. julija, 28. avgusta, 25. septembra, 22. oktobra, 20. novembra in 18. decembra.

Ščavnica — Sv. Ana. Ob 1. uri popoldne na Svečnico, 2. febr. na Ščavnici občni zbor Posojilnice. Govori nadrevizor Pušenjak. — Popoldne po večernicah pri Sv. Ani politično zborovanje. Govorita govornika iz Maribora. Pridite!

Sv. Trojica v Slov. gor. Odstovljen je župan v G. Portiču, Kossär. Županske posle vodi M. Šampel. — Odslovljen je občinski odbor v G. Senarski. Županski posli so poverjeni Mat. Bračiču, posestnikovemu sinu v Sp. Senarski. — Umril je po kratki, pa mučni bolezni Mat. Mažir, posestnik v G. Senarski. — Dohovne vaje za III. rednike bodo letos že 31. januarja, 1. in 2. febr. Vsaki dan bo govor ob polu 7. in polu 10. uri ter ob 2. uri pop. V nedeljo, dne 2. febr. ob polu 8. uri zjutraj skupno sveto obhajilo. Ob 2. uri pop. mesečni shod in zahvalna pesem. Pričakuje se primerne udeležbe.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Kmet. podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici priredi dne 4. svečana (v torek) ob 10. uri predpolne v Očeslavcih pri g. županu Milinariču občni zbor podružnice. Vsi člani podr. se uljudno vabijo k najobilnejši udeležbi!

Sv. Križ — Mursko polje. V Šalincih je umrl nedavno ugleđni in občespoštovani posestnik Anton Bežan, mnogoletni zvesti naročnik »Slov. Gospodarja«. Blagi pokojnik je bil vzoren oče, skrben gospodar, več let župan in sloveč konjerejec. Blag mu spomin, vāovi in otrokom pa naše sočalje!

Središče. V nedeljo, dne 19. t. m. je priredila Slov. Kmetiska Zveza javen shod, na katerem so govorili Brenčič, prof. Vesenjāk, Ivan Rojo in nadrevizor Pušenjak. Sprejele so se resolucije za koroške, primorske in prekmurske Slovence. Sestavil se je krajevni odbor K. Z., ki bo izvedel podrobno strankino organizacijo v Središču in okolici.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Shod Slov. Kmetiske Zveze dne 26. t. m. se je izborne obnesel, ter je bila dvorana polna zavednega občinstva. Shodu je predsedoval domači g. župnik Jožef Sinke. Gg. vladni komisar okr. zastopa Brenčič in profesor Vesenjāk sta raztolmačila zbranemu ljudstvu sedanj položaj. Sprejela se je resolucija, v kateri zborovalci protestirajo proti nasilnemu zasedanju naše zemlje po Italijanih, Nemcih in Madžarih. Z ogorčenjem obsojamo tolovajstva Nemcev na Koroškem.

Ivanjkovci. Podružnica Slovenske Kmetijske družbe v Ivanjkovcih ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 2. februarja t. l. ob polu 9. uri zjutraj (po rani maši) v svetinjski šoli z običajnim vsperedom. Predaval bo g. agrarni inž. Jože Zidanšek, strokovni učitelj na Kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob južni železnici. Udeležite se gotovo vsi člani tega občnega zbora, pridite pa tudi tisti, kateri mislite pristopiti k tej velevažni organizaciji kmetijstva.

Ormož. Meščani revnejših slojev se pritožujejo čez Ormoške mesarje, češ, da se dobi v njih gostilnah vedno dovolj mesa za drag denar, v mesnicah pa kjer bi se naj meso po zmerni ceni na meščane delilo, pa mesa navadno ni, ali pa se za rodbino določena količina od dne do dne zmanjšuje. Poprej so mesarji opravljali svoj masten »kšest« pod protekcijo svojih nemškutarskih privržencev. In danes? Slišalo se je, da so prevzeli kontrolo mesarjev trije možje od občine. Če ti možje spijo, ali kdo je kriv, da mesarji delijo meso po svojem, ubogim ljudem pa se krči želočec? Vi merodajni možje, storite svojo dolžnost in napravite red, ljudstvo vas vidi in sodi po dejanjih. Se občinska klavnicā zares ne da odpreti?

Sv. Andraž v Slov. gor. Na poziv s prižnice in na občnem zboru Izobraževalnega društva nabrali 230 K za srbske sirote.

Cven pri Ljubomeru. Na gostiji Franca Slavič in Jozefe Vozhe se je nabralo za dijaško kuhinjo 80 K Bog plačaj vsem darovalcem, mladima poročenca pa obilo sreče in blagoslova!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Tokajšoja požarna bramba je imela dne 12. jan. dobro obiskan občni zbor. Izvoljen je bil za načelnika Martin Tšnerič, tesarski mojster; namestnik Jožef Platinšek, posestnik; tajnik Franc Medved; blagajnik Jožef Bele, kovaški mojster. Brizgalci in plezalci se izvolijo pri prvi vaji Društvo je izgubilo tekem vojne 7 tovarišev, ki so padli na polju časti in slave. Bodi jim lahka tuja zemlja!

Hajdina. Pismoša Senčer se najprisrčneje zahvali vsem občanom v hajdinski in janžekovski župniji za novoletno darilo.

Poljčane. Poročil se je tukajšnji trgovec in posestnik Karel Zima z gđ. Kristino Jeraj iz Braslovč. Bilo srečno!

Ribnica. Umril je Franc Miklavc, posestniški sin v Hudem Kotu. Bil je več let zvest naročnik »Slov. Gospodarja«. Umril je na malariji daleč od domovine tam v daljni Šleziji, N. p. v m!

Celje. Celjski Orel je imel dne 1. dec. 1918 svoj redni občni zbor. Za predsednika je bil izvoljen br. Al. Mirnik, za načelnika br. Jož. Pišek. Vsi odseki celjskega okrožja začnite zopet z rednim delom. V kratkem bo v Celju važna okrožna seja celjskega okrožja »Orel«, na kar opozarjamo že sedaj vse bratske odseke.

Dobrna. Po narodnem prazniku je ostal v ljudeh, posebno v mladini, naroden duh. Zato nam priča poživljena dekliska in mladeniška zveza. V mladeniški zvezi je okrog 40 fantov, od teh 25 pri »Orlu«, 18 pri pevskem zboru; poleg tega pa se je ustanovila tudi godba na pihala. — Dekliška zveza je začela svoje življenje s proslavo 100 letnice našega prvega pesnika Val. Vodnika. Z zvezi je čez 60 deklet, nekatere bodo se pristopile. — Kar se tiče javnega življenja, pa se naši ljudje jeze nad tukajšnjimi Nemci in nemčurji (trgovci, oštirji, nadučiteljem), ker jim se sedaj ni greben nemške nadutosti pristrizen! Vlada, gani sel!

Dobrna prenovljena. Nova država in vse novo lahko rečemo Dobrneani. Ko smo nad vse slovensko obhajali dne 15. dec. narodni praznik in so bile prvokrat vse topliške hiše v slovenskih, ozir. jugoslovanskih zastavah, smo takoj se lotili naših različnih društev, da jih preosnujemo. Dne 6. jan.

so bili mladeniči poklicani v Bralno društvo. Prišlo jih je 70. Po krasnem govoru neumorno delavnega č. g. kaplana se je nanovo osnovala Mladeniška Zveza, izbrali so se člani za Orlo, za pevski zbor in za narodno godbo. Navdušenje je res velikansko. Le tako naprej. Dne 12. jan. so pa bile dekleta povabljena na Vodnikovo slavnost petje, deklamacije (Micika Vukovič in Ančka Božnik), govor o našem prvem pesniku Vodniku itd. so mnogštevilna dekleta razveselile: Dekl. Zveza se je nanovo ustanovila. Pa še ni zadosti! Dne 19. jan. je pa naša od leta 1907 vrlo delujoča kmetijska podružnica priredila v hotelu Union občni zbor. Govorili so: č. g. domači župnik, potovni učitelj Goričan in domači č. g. kaplan. Resolucije proti zasedanju naših pokrajin, o slabem gospodarstvu v toplicah in vdanostne pozdrave diki naših bivših poslancev dr. Korošču, so bile burno sprejete. Dela je res veliko pri ustrojitvi novih društev za novo državo, a človeka veseli, ker vidi, kako je ljudstvo vneto za prenovljenje razmer. Ko bode naši vrli godci prvokrat priredili koncert, pa vas home povabili.

Šoštanj. V nedeljo, 9. februarja, predpolne je pri nas cerkvena prireditev za mladino, zlasti za mladeniče. Po sv. maši ob 9. uri je mladinski govor, ki ga ima prof. dr. Hohnjec. Popoldne ob 3. uri je pri Vasletu političen shod, na katerem tudi govori dr. Hohnjec.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Na Svečnico po večernicah ima naše Izobraževalno društvo pa tudi profalkobolno društvo »Sveta vojska« svoj občni zbor z zanimivimi poročili. Poučen govor bo govoril č. g. krževski kaplan Avšič.

Šmarje pri Jelšah. V soboto, dne 25. t. m. je umrla trgovčeva žena Jožefina Lešnik. Bila je vzor pridne žene in gospodnje, je vrlo lep vzgojila vse svoje otroke ter bila vsem župljanom vzpodbudni vzgled krščanskega življenja. Počivaj v miru, blaga gospa ter prosi pri Bogu, da se tvojega zgleđa držimo!

Sv. Križ tik Slatine. Na Silvestrov večer je umrl na Slatini Viktor Vidgaj, učenec 7. gimnazijskega razreda v Celju in na Novega leta zvečer Janez Pelko (Tojda), ugleden posestnik in dolgoletni cerkveni pevec. Sveti jima večna luč!

Sv. Duh-Loče. Pri nas je občinska uprava še vedno v nemčurških rokah. Trgovci, mesar in gostilničarji še tudi niso spremenili nemških napisov — še manj pa svoje nazore. Ljudstvo se na farizejski način hujška; propaganda proti Jugoslaviji cveti.

Trbovlje. Trboveljski »Orel« vabi k igri »Revček Andrejček«, katero uprizori v nedeljo, dne 9. svečana popoldne ob 3. uri v Društvenem domu v Trbovljah.

Rajhenburg. V nedeljo, dne 2. februarja — na Svečnico — je pri prvem cerkvenem opravilu mladinski govor, ki ga ima prof. dr. Hohnjec. Popoldne po večernicah je podučni shod, na katerem govori isti govornik.

Laporje. Shod SKZ dne 26. t. m. se je lepo obnesel. Velika dvorana v novi šoli je bila nabito polna. Predsedoval je domači župnik č. g. Medved. Govorila sta: dr. Leskovar o političnem položaju, urednik Žebot o gospodarskih zadevah in o organizaciji SKZ. Izvolil se je krajevni odbor naše strankine organizacije. Župnik č. g. Medved je utemeljeval naslednje resolucije: protest proti divjanju Nemcev na Koroškem, Italijanov na Primorskem in Madžarov na Prekmurskem. Trpetim bratom v vseh treh pokrajinah se pošlje iskren pozdrav. Ljudstvo je v posebni resoluciji tudi barno protestiralo, ker se v Slov. Bistrici sodijo vedno prejšnji posilinenški sodniki. S petjem narodnih pesmi se je zaključilo lepo zborovanje.

Inserati.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)

naznanja, da obrestuje od 1. svečana 1919 do preklica,

hranišne vloge brez odpovedi po 2 1/4 0/0. hran. vloge proti trimesečni odpovedi na 2 in pol odstotkov.

Obrestna mera se je znižala za hipotečna posojila na 4 3/4 odstot. za menična posojila na 5 odstot.

V Mariboru, dne 24. prosinca 1919.

Ravnateljstvo.